

Energieprijzen: Commissie presenteert toolbox met maatregelen om uitzonderlijke situaties en gevolgen daarvan aan te pakken*

Brussel, 13 oktober 2021

De Commissie komt vandaag met een [mededeling over energieprijzen](#). Het doel is de uitzonderlijke stijging van de mondiale energieprijzen aan te pakken die naar verwachting in de winter zal aanhouden. Daarmee worden burgers en bedrijven in Europa geholpen. De mededeling bevat een "toolbox" die de EU en de lidstaten kunnen gebruiken om **het onmiddellijke effect van die prijsstijgingen aan te pakken en de weerbaarheid tegen toekomstige prijsschokken te verbeteren**. Tot de nationale maatregelen op de korte termijn behoren inkomensnoodhulp voor huishoudens, staatssteun voor bedrijven en gerichte belastingverlagingen. De Commissie zal ook investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie ondersteunen, mogelijke maatregelen inzake energieopslag en de aankoop van gasreserves onderzoeken, en de huidige opzet van de elektriciteitsmarkt beoordelen.

Commissaris voor energie Kadri **Simson** bij de presentatie van de toolbox: *"De EU maakt zich ernstige zorgen over de stijgende mondiale energieprijzen. Nu we uit de pandemie komen en een begin maken met het economisch herstel, is het belangrijk kwetsbare consumenten te beschermen en Europese bedrijven te ondersteunen. De Commissie helpt de lidstaten om onmiddellijk maatregelen te nemen en de gevolgen voor huishoudens en bedrijven deze winter te beperken. Tegelijkertijd geven we aan met welke andere maatregelen op middellange termijn we ervoor kunnen zorgen dat ons energiesysteem veerkrachtiger en flexibeler wordt, zodat het tijdens de transitie bestand is tegen eventuele toekomstige volatiliteit. De huidige situatie is uitzonderlijk: de interne energiemarkt heeft de afgelopen 20 jaar goed gewerkt. We moeten er ook zeker van zijn dat dat ook in de toekomst zo blijft: de Europese Green Deal moet worden verwezenlijkt, onze onafhankelijkheid op energiegebied moet worden vergroot en onze klimaatdoelstellingen moeten worden behaald."*

Toolbox met maatregelen op korte en middellange termijn

De huidige piek in de prijzen vereist een **snelle en gecoördineerde reactie**. Het bestaande rechtskader stelt de EU en de lidstaten in staat actie te ondernemen om de onmiddellijke gevolgen voor consumenten en bedrijven aan te pakken.

Er moet prioriteit worden gegeven aan **gerichte maatregelen** die de **gevolgen van prijsstijgingen voor kwetsbare groepen en kleine bedrijven snel kunnen verzachten**. Die maatregelen moeten in het voorjaar gemakkelijk kunnen worden aangepast, aangezien de situatie dan naar verwachting zal stabiliseren. Onze langetermijntransitie en -investeringen in schonere energiebronnen mogen niet worden verstoord.

Onmiddellijke maatregelen ter bescherming van consumenten en bedrijven:

- noodinkomenssteun verstrekken aan energiearme consumenten, bijvoorbeeld door middel van vouchers of gedeeltelijke betaling van rekeningen, waarvoor inkomsten van het EU-emissiehandelssysteem kunnen worden ingezet;
- tijdelijk toestaan dat rekeningen later worden betaald;
- waarborgen instellen om te voorkomen dat de energievoorziening voor verbruikers wordt afgesloten;
- zorgen voor tijdelijke, gerichte verlaging van belastingtarieven voor kwetsbare huishoudens;
- steun geven aan bedrijven of bedrijfstakken, in overeenstemming met de EU-staatssteunregels;
- internationaal overleg over energie intensiveren om de transparantie, liquiditeit en flexibiliteit van de internationale markten te waarborgen;
- mogelijke concurrentieverstorende gedragingen op de energiemarkt onderzoeken en de Europese Autoriteit voor effecten en markten (ESMA) vragen de monitoring van ontwikkelingen op de koolstofmarkt verder te intensiveren;

- ruimere toegang tot overeenkomsten voor de aankoop van hernieuwbare energie
vergemakkelijken en dat door middel van begeleidende maatregelen ondersteunen.

De **overgang naar schone energie is de beste garantie tegen prijsschokken in de toekomst. Het tempo moet dan ook worden verhoogd.** De EU zal doorgaan met de ontwikkeling van een efficiënt energiesysteem met een groot aandeel hernieuwbare energie. Hoewel goedkopere hernieuwbare energiebronnen een steeds grotere rol spelen bij het leveren van elektriciteit aan het net en het bepalen van de prijs, zijn andere energiebronnen, waaronder gas, nog steeds nodig in tijden van grotere vraag. Bij de huidige opzet van de markt bepaalt gas nog steeds de totale elektriciteitsprijs indien gas wordt ingezet, aangezien voor alle producenten dezelfde prijs geldt wanneer hetzelfde product, namelijk elektriciteit, aan het net wordt geleverd. De algemene consensus is dat het huidige marginale prijsstellingsmodel nog steeds het efficiëntst is, maar dat verdere analyse gerechtvaardigd is. De crisis heeft ook de aandacht gevestigd op het belang van opslag voor de werking van de EU-gasmarkt. De **EU beschikt momenteel over opslagcapaciteit voor meer dan 20 % van haar jaarlijkse gasgebruik**, maar niet alle lidstaten beschikken over opslagfaciliteiten, en het gebruik ervan alsmede verplichtingen om deze te onderhouden, lopen uiteen.

Maatregelen op middellange termijn voor een koolstofarm en veerkrachtig energiesysteem:

- investeringen in hernieuwbare energiebronnen, renovatie en energie-efficiëntie opvoeren en veilingen van hernieuwbare energie alsmede vergunningsprocedures versnellen;
- energieopslagcapaciteit ontwikkelen ter ondersteuning van het zich ontwikkelende aandeel hernieuwbare energie, met inbegrip van batterijen en waterstof;
- de Europese regelgevende instanties (ACER) verzoeken de voor- en nadelen van de bestaande opzet van de elektriciteitsmarkt te bestuderen en indien relevant aanbevelingen aan de Commissie voor te leggen;
- overwegen de verordening inzake de voorzieningszekerheid te herzien om te zorgen voor een beter gebruik en doeltreffendere werking van de gasopslag in Europa;
- nagaan wat de potentiële voordelen zijn van vrijwillige gezamenlijke aankoop van gasvoorraden door de lidstaten;
- nieuwe grensoverschrijdende regionale gasrisicogroepen oprichten om risico's te analyseren en de lidstaten te adviseren over de opzet van hun nationale preventie- en noodactieplannen;
- de rol van consumenten op de energiemarkt versterken door hen in staat te stellen leveranciers te kiezen en van leverancier te veranderen, hun eigen elektriciteit op te wekken en zich bij energiegemeenschappen aan te sluiten.

De maatregelen in de toolbox dragen bij aan een tijdige reactie op de huidige piek in de energieprijzen, die het gevolg zijn van een uitzonderlijke mondiale situatie. Verder **dragen deze bij aan een betaalbare, rechtvaardige en duurzame energietransitie voor Europa en een grotere mate van energie-onafhankelijkheid.** Door investeringen in hernieuwbare energie en energie-efficiëntie wordt de EU niet alleen minder afhankelijk van ingevoerde fossiele brandstoffen, maar worden de groothandelsprijzen voor energie ook betaalbaarder en beter bestand tegen wereldwijde leveringsbeperkingen. De overgang naar schone energie is de beste garantie tegen soortgelijke prijsschokken in de toekomst, en deze moet dan ook sneller plaatsvinden, ook in het belang van het klimaat.

Achtergrond

De EU ondervindt momenteel, net als vele andere regio's in de wereld, een scherpe stijging van de energieprijzen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door de toegenomen wereldwijde vraag naar energie, en met name naar gas. Het tempo van het economisch herstel neemt immers toe nu de ernstigste fase van de COVID-19-pandemie achter de rug is. De Europese koolstofprijs is ook sterk gestegen in 2021, maar in een lager tempo dan de gasprijzen. Het effect van de stijging van de gasprijs op de elektriciteitsprijs is negen keer zo groot als de impact van de stijging van de koolstofprijs.

De Commissie heeft uitvoerig overleg gepleegd over de juiste reactie op de huidige situatie en deelgenomen aan debatten over deze kwestie met leden van het Europees Parlement en ministers in de Raad van de Europese Unie. Daarnaast heeft de Commissie overlegd met het bedrijfsleven en met internationale energieleveranciers. Verscheidene lidstaten hebben al nationale maatregelen aangekondigd om de prijsstijgingen te matigen, maar andere lidstaten vragen de Commissie om richtsnoeren over de stappen die zij kunnen ondernemen. Een aantal internationale partners heeft al aangekondigd van plan te zijn de energieleveranties aan Europa te verhogen.

De vandaag gepresenteerde toolbox maakt een gecoördineerde respons mogelijk, waarmee degenen

worden beschermd die het meeste risico lopen. De toolbox is zodanig ontworpen dat op korte termijn de energiekosten voor huishoudens en bedrijven worden verlaagd, terwijl op middellange termijn de interne energiemarkt van de EU en de groene transitie geen schade ondervinden.

Volgende stappen

Commissaris **Simson** zal de mededeling en de toolbox op donderdag 14 oktober presenteren aan de leden van het Europees Parlement en op 26 oktober aan de voor energie bevoegde ministers. De Europese leiders zullen vervolgens de energieprijzen bespreken tijdens de komende Europese Raad van 21-22 oktober. Deze mededeling is de bijdrage van de Commissie aan het lopende debat tussen de EU-beleidsmakers. De Commissie zal haar uitwisselingen met nationale overheden, het bedrijfsleven, consumentenorganisaties en internationale partners over dit belangrijke onderwerp voortzetten; zij staat klaar om te reageren op eventuele aanvullende verzoeken van de lidstaten.

Meer informatie

[Mededeling over energieprijzen](#)

[Vragen en antwoorden over de mededeling over energieprijzen](#)

[Factsheet over de EU-energiemarkt en energieprijzen](#)

[Factsheet over de toolbox](#)

[EU-website over energieprijzen](#)

*: updated on 13/10 - 13.15

IP/21/5204

Contactpersoon voor de pers:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Energy : overcoming dependence](#)